

Kendelse af 17. februar 2016

i faglig voldgift nr. FV 2015.0117

Dansk El-Forbund

(advokat Ane Kristine Lorentzen)

mod

DI Overenskomst II v/DI

på egne vegne og for

G4S Security Services A/S

(advokat Annette Fæster Petersen)

1. Tvisten

Sagen angår i første række, om alarm- og elektrikeroverenskomsten og lokalaftaler i tilknytning hertil finder anvendelse på indlejede vikarer, der arbejder inden for overenskomstens faglige anvendelsesområde. Dansk El-Forbund mener, at overenskomsten finder anvendelse på indlejede vikarer, men DI er ikke enig heri.

I anden række er spørgsmålet, om G4S Security Services A/S er forpligtet til at efterbetale løn svarende til det tab, som de indlejede vikarer har lidt ved ikke at blive aflønnet efter den nævnte overenskomst og hertil knyttede lokalaftaler.

2. Påstande mv.

Klager, Dansk El-Forbund, har nedlagt følgende endelige påstande:

1. DI Overenskomst II v/DI skal anerkende, at alarm- og elektrikeroverenskomsten indgået mellem DI Overenskomst II og Dansk El-Forbund samt indgåede lokalaftaler skal efterleves af de omfattede medlemsvirksomheder for arbejde udført hos disse af lejede vikarer med arbejde inden for overenskomstens faglige anvendelsesområde.

2. G4S Security Services A/S tilpligtes til de indlejede vikarer at efterbetale løn svarende til de tab, som de indlejede vikarer har lidt ved, at de under arbejde for virksomheden ikke er blevet aflønnet efter den for virksomheden gældende overenskomst og indgåede lokalaftaler.

Indklagede, DI Overenskomst II v/DI på egne vegne og for G4S Security Services A/S, har nedlagt endelig påstand om frifindelse.

Klagers advokat har under den mundtlige forhandling oplyst, at påstand 2 om efterbetalingsforpligtelse alene bliver aktuel, hvis klager får medhold i påstand 1.

3. Sagens behandling

Sagen blev mundtligt forhandlet den 11. februar 2016 hos DI, H.C. Andersens Boulevard 18, 1787 København V, for en faglig voldgift med følgende partsudpegede medlemmer:

Udpeget af klager: Forbundssekretær Jens-Olav Pedersen og advokat Leo Lybæk Hansen.

Udpeget af indklagede: Underdirektør Christoffer Thomas Skov og advokat Thomas Nielsen.

Som opmand deltog højesteretsdommer Oliver Talevski.

Der blev under den mundtlige forhandling afgivet forklaring af forbundssekretær Stig K. Pedersen, tillidsrepræsentant Niels Jørgen Birkeslund, tillidsrepræsentant Kurt Larsen, faglig sekretær Lars Jensen, divisionsdirektør Jens Nymark og HR chefkonsulent Lars Lysgaard.

Sagen blev fra klagers side procederet af advokat Ane Kristine Lorentzen og fra indklagedes side af advokat Annette Fæster Petersen.

Efter forhandling og votering kunne der ikke opnås enighed om eller et flertal for en afgørelse blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen skal derfor træffes af opmanden. Parterne var enige om, at kendelsen ikke skal indeholde en egentlig sagsfremstilling eller en gengivelse af forklaringer og procedure.

Kendelsen er udformet i overensstemmelse hermed, således at sagsfremstillingen og gengivelsen af forklaringer og procedure er begrænset til det, som efter opmandens opfattelse anses for nødvendigt eller hensigtsmæssigt for, at kendelsen bliver selvlæsbar.

4. Sagen i hovedtræk

4.1. Det indklagede selskab

G4S Security Services A/S (G4S) indgår i en verdensomspændende koncern med i alt ca. 620.000 ansatte i over 125 lande.

I Danmark er der ca. 1.800 ansatte, der arbejder med sikkerhed og tryghed i private hjem og i virksomheder, herunder med installation og servicering af alarmer.

Der er ca. 400 medarbejderne, som er beskæftiget med installation og servicering af alarmer.

4.2. Alarm- og elektrikeroverenskomsten og lokalaftaler

Der er fremlagt uddrag af alarm- og elektrikeroverenskomsten (2012-2014) indgået mellem DI Overenskomst II og Dansk El-Forbund. Overenskomsten indeholder ikke udtrykkelige bestemmelser om, hvorvidt den finder anvendelse på vikarer.

Det fremgår af indledningen til overenskomsten, at den omfatter arbejde med bl.a. installation, reparation, vejledning, programmering og servicering af alarminstallationer, herunder transmissionssystemer samt deltagelse i alarmudrykningsopgaver.

I en tilkendegivelse af 11. marts 2013 i faglig voldgiftssag FV2012.0143 anførte opmanden bl.a.:

”Alarm- og Elektrikeroverenskomsten er vel indgået med Dansk El-Forbund som overenskomstpart på arbejdstagersiden, men den er efter sin indledende områdebeskrivelse ikke en overenskomst gældende kun for faglærte. Der er heller ikke under sagen tilvejebragt grundlag for at antage, at der gælder nogen almindelig faglig undergrænse for Alarm- og Elektrikeroverenskomstens faglige gyldighedsområde ...

Alarm- og Elektrikeroverenskomsten må herefter anses for en fagspecifik overenskomst gældende for de af DI Overenskomst II medlemsvirksomheder, der udfører alarmvirksomhed ...”

Parterne er i overensstemmelse med denne tilkendegivelse enige i, at alarm- og elektrikeroverenskomsten er en områdeoverenskomst, der principielt finder anvendelse over for medarbejdere hos virksomheder, der er omfattet af overenskomsten, for arbejde inden for overenskomstens faglige gyldighedsområde. Men parterne er som nævnt ikke enige om, hvorvidt overenskomsten omfatter vikarer, der udfører arbejde inden for overenskomstens faglige gyldighedsområde.

G4S har tiltrådt alarm- og elektrikeroverenskomsten. I protokollat 10 (om tilpasning) mellem DI Overenskomst II/G4S Security Services A/S og Dansk El-Forbund om fravigelse af Brancheoverenskomsten står der bl.a.:

”Overenskomsten mellem Dansk El-Forbund og DI Overenskomst II er gældende fra den 1. marts 1998, idet den hidtidige virksomhedsoverenskomst mellem Falck A/S og Dansk El-Forbund gældende for montører bortfalder pr. samme dato.”

G4S har indgået lokalaftaler om aflønning.

Af lokalaftale om aflønning af installationsmontører fremgår bl.a., at ansatte med anciennitet mellem 0-3 måneder i Øst (Sjælland) pr. 25. februar 2013 skal have en timeløn på 188,36 kr. Ansatte med samme anciennitet i Vest (bl.a. Jylland) skal have en timeløn på 186,07 kr.

Af lokalaftale fra februar 2013 fremgår bl.a., at servicemontører og installationsmontører (såvel i Øst som i Vest), der laver nyinstallationer og måler op, skal have en timeløn på 235 kr. Timelønnen er i september 2013 reguleret til 236,35 kr. Det er under den mundtlige forhandling oplyst, at denne lokalaftale afløste en tidligere akkord aflønning.

4.3. Selskabets brug af vikarer mv.

G4S begyndte efter det oplyste af anvende vikarer for nogle år siden (omkring 2013), typisk fra vikarbureauet Viktech P/S.

I den anledning sendte tillidsrepræsentant Niels Jørgen Birkeslund den 1. februar 2013 en mail til bl.a. divisionsdirektør Jens Nymark. I mailen skrev han, at han for en god ordens skyld havde fundet

”Bravida dommen frem. Når vi nu skal til at bruge vikare”.

Mailen havde et link til Arbejdsrettens hjemmeside vedrørende den nævnte Bravida-afgørelse (protokollat af 27. august 2003). Denne sag blev på baggrund af opmandens tilkendegivelse forligt således, at indklagede Bravida Danmark A/S anerkendte at have begået brud på elektrikeroverenskomstens §§ 7 og 13 i forbindelse med, at virksomheden havde beskæftiget et antal vikarer, ligesom virksomheden anerkendte, at den skulle efterleve elektrikeroverenskomsten i forhold til beskæftigede vikarer i virksomheden under elektrikeroverenskomstens faglige gyldighedsområde.

Der er fremlagt lønsedler fra Viktech vedrørende nogle af de vikarer, som udførte arbejde hos G4S i februar, marts, juli og september 2013. Heraf fremgår, at time-lønnen var 174,26 kr.

Der er i øvrigt ikke fremlagt oplysninger om vikarernes ansættelsesforhold hos Viktech. Det er dog oplyst, at Viktech er medlem af TEKNIQ Installatørernes Organisation og er omfattet af elektrikeroverenskomsten mellem TEKNIQ og Dansk El-Forbund.

5. Forklaringer

Stig K. Pedersen har forklaret bl.a., at han har været ansat i Dansk El-Forbund i snart 20 år.

Alarm- og elektrikeroverenskomsten er en minimaloverenskomst, der forudsætter, at lønfastsættelsen sker gennem lokalaftaler.

Ham bekendt er det først under denne sag, at virksomheder omfattet af overenskomsten har anvendt vikarer. Han har hørt om, at virksomheder tidligere anvendte underentreprenører.

Overenskomsten indeholder ikke udtrykkelige regler om vikarer, og overenskomstparterne har ikke drøftet, om vikarer er omfattet af overenskomsten. Det er imidlertid hans opfattelse, at protokollat 17 om vikarbureauer til industriens overenskomst, hvorefter vikarer er omfattet af denne overenskomst, er udtryk for et generelt gældende princip. Dette blev også fastslået i Bravida-afgørelsen.

Niels Jørgen Birkeslund har forklaret bl.a., at han har været ansat hos G4S i 32 år, og at han i de sidste 6 år har været tillidsrepræsentant for montører, der udfører serviceopgaver på Sjælland.

I løbet af foråret 2013 konstaterede han, at vikarer arbejdede i selskabet. De kom fra Viktech og lavede alarmer. Vikarerne var undergivet G4S's ledelsesret, og de havde i øvrigt G4S-tøj på. Vikarerne fik kun ca. 174 kr. i timen. Nogle af vikarerne har udført det samme arbejde som de G4S-ansatte, der får ca. 235 kr. i timen i henhold til lokalaftalen herom.

Han vil tro, at der på landsplan (Øst og Vest) er ca. 14 vikarer beskæftiget i G4S. Der har stort set uafbrudt siden 2013 været vikarer i selskabet. Flere af dem havde været der længe (ca. 1 år), og nogle af dem er efterfølgende blevet fastansat.

Kurt Larsen har forklaret bl.a., at han har været ansat hos G4S i ca. 26 år. Han har i de sidste 6 år været tillidsrepræsentant for både installatører og servicemontører i Region Aarhus.

Selskabet har kontinuerligt siden 2013 brugt vikarer. I Vest er der normalt ca. 4-5 vikarer beskæftiget ad gangen. Vikarerne udfører samme arbejde som de fastansatte, men til en meget timeløn.

Lars Jensen har forklaret bl.a., at han har arbejdet i Dansk El-Forbund i København i 17 år. Han beskæftiger sig med alarm- og elektrikeroverenskomsten.

I 2012 eller 2013 gav G4S udtryk for, at selskabet ville begynde at bruge vikarer. Han gjorde selskabet bekendt med forbundets holdning, som er, at vikarer skal aflønnes efter alarm- og elektrikeroverenskomsten. Det følger af retspraksis og er også nedskrevet i en række overenskomster. Han blev i sommeren 2013 bekendt med, at selskabet havde vikarer beskæftiget.

Jens Nymark har forklaret bl.a., at han har været ansat i G4S i 30 år.

Der er ca. 400 medarbejdere inden for alarmområdet. Arbejdsopgaverne kan opdeles i tre kategorier, nemlig installation, service privat og service erhverv.

Det er meget svingende, hvor mange vikarer selskabet har beskæftiget ad gangen. Antallet svinger fra 0 til 16 vikarer. Der har således været perioder i 2013 og 2014, hvor vikarer ikke er blevet anvendt. Der er få eksempler på, at vikarer samlet set har været i beskæftiget i selskabet i et år eller mere. Men de har været ude i en periode, før de kom tilbage til selskabet. Nogle af dem er efterfølgende blevet fastansat.

Vikarerne bruges primært i spidsbelastningsperioder i forbindelse med højtider og kunders afvikling af ferie. Vikarerne bruges også i et vist omfang til at rette fejl hos kunderne, hvis der f.eks. er leveret mangelfulde batterier. Selskabet bruger

vikarer til enkle opgaver, typisk til nyinstallation i private hjem. Selskabet anvender normalt egne medarbejdere til servicering.

Det giver større fleksibilitet at anvende vikarer, idet deres beskæftigelse i selskabet ophører, så snart opgaven er udført. Det er vanskeligt at fastansætte flere, og det er ikke muligt at rekruttere kvalificeret arbejdskraft til tidsbegrænsede stillinger.

Lars Lysgaard har forklaret bl.a., at han har været ansat hos G4S i 8 år.

G4S har brugt vikarer fra 2013. G4S stiller som krav, at vikarerne er omfattet af overenskomst, og at vikarerne mindst skal have den løn, som nyansatte hos G4S får. Ifølge en lokalaftale, der ikke er fremlagt i sagen, lå mindstelønnen for nyansatte hos G4S i 2013 mellem 170 og 180 kr. Kravet om overenskomst og mindsteløn fremgår af kontrakten med Viktech. Vikarerne er omfattet af elektrikeroverenskomsten, og som de lønsedler fra Viktech, der er fremlagt, viser, blev vikarerne i 2013 aflønnes med ca. 174 kr. Han mener, at Bravida-afgørelsen ikke har betydning for brugen af vikarer.

Selv om en vikar udfører samme arbejde som de ansatte hos G4S, der modtager 235 kr. i timen, modtager vikaren ikke denne løn. Det skyldes, at vikaren på grund af manglende erfaring og kvalifikationer ikke vil kunne opnå den akkord, som timelønnen på 235 kr. afspejler. Det er korrekt, at en nyansat i selskabet, der udfører det nævnte arbejde, fra første dag vil modtage 235 kr. i timen.

Selskabet sparer ikke omkostninger ved brug af vikarer, fordi honoraret til vikarbureauet er meget tæt på den fastansattes timeløn på 235 kr. Vikarer bruges i korte spidsbelastningsperioder. Selskabet har ikke kapacitet til at rekruttere medarbejdere i tidsbegrænsede stillinger med en varighed på f.eks. 2-3 uger.

Det er ikke muligt for ham at beregne, hvad et efterbetalingskrav i denne sag vil udgøre. Det skyldes, at han ikke ved, hvilket arbejde vikarerne har lavet, og hvor arbejdet er udført. Viktech sender alene en faktura, hvoraf fremgår, hvor mange vikartimer der er anvendt. Det er Viktech, der bestemmer, hvilke vikarer der skal

sendes ud til G4S. G4S har ledelsesretten over de pågældende vikarer, når de arbejder for selskabet.

6. Parternes hovedanbringender

Klager har til støtte for påstand 1 navnlig anført, at alarm- og elektrikeroverenskomsten er en områdeoverenskomst, der gælder for alt arbejde, der udføres inden for overenskomstens faglige gyldighedsområde.

Dette indebærer i overensstemmelse med praksis og i øvrigt svarende til det, som fremgår af punkt 1-3 i prokollat 17 til industriens overenskomst, at indlejede vikarer er omfattet af alarm- og elektrikeroverenskomsten og de for vikarer relevante lokalaftaler, der er knyttet hertil, herunder lokalaftaler om aflønning, når vikarerne hos brugervirksomheden udfører arbejde inden for denne overenskomsts anvendelsesområde. Behovet for at fastslå dette fremgår med al tydelighed af denne sag, hvor G4S kontinuerligt siden 2013 har anvendt vikarer, som ikke er blevet aflønnet i henhold til overenskomsten og tilknyttede lokalaftaler.

Vikarloven (lov nr. 595 af 12. juni 2013 om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau mv.) har ikke nogen betydning for sagens afgørelse, idet denne lov ikke berører eksisterende overenskomstmæssige forhold.

Klager har for så vidt angår påstand 2 navnlig anført, at konsekvensen af, at vikarer er omfattet af alarm- og elektrikeroverenskomsten, jf. påstand 1, er, at G4S må hæfte for det tab, som vikarerne har lidt ved ikke at blive aflønnet efter denne overenskomst og de lokalaftaler, der har tilknytning hertil.

Indklagede har til støtte for påstanden om frifindelse navnlig anført, at der efter praksis ikke gælder en almindelig grundsætning om, at vikarer er omfattet af en brugervirksomheds overenskomst, blot fordi overenskomsten – som alarm- og elektrikeroverenskomsten – er en områdeoverenskomst, som principielt set omfatter alt arbejde inden for dets faglige gyldighedsområde.

Det må afgøres ved en konkret vurdering af overenskomsten for overenskomst, om den omfatter vikarer, og det gør alarm- og elektrikeroverenskomsten ikke. Alarm- og elektrikeroverenskomsten indeholder således ikke udtrykkelige regler om vika-

rer, og der ikke er nogen fælles forståelse mellem overenskomstparterne om, at overenskomsten omfatter vikarer.

Efter vikarlovens ikrafttræden er der i øvrigt ikke længere af hensyn til omgælsesrisikoen noget behov for at fortolke en områdeoverenskomst således, at den omfatter vikarer. Det skyldes, at vikarbureauet – i overensstemmelse med det bagvedliggende vikardirektiv (2008/104/EF af 19. november 2008 om vikararbejde) – skal overholde ligbehandlingsprincippet, herunder aflønne efter brugervirksomhedens overenskomst, jf. lovens § 3, stk. 1, og dette princip kan kun fraviges, hvis vikarbureauet omfattes af eller har tiltrådt en kollektiv overenskomst, som er indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område, hvorved den generelle beskyttelse af vikarer beskyttes, jf. lovens § 3, stk. 5. Dette gør sig netop gældende i relation til G4S, idet Viktech har tiltrådt elektrikeroverenskomsten.

Indklagede har endvidere anført, at klagers påstande 1 og 2 er for bredt formuleret, idet ikke alle lokalaftaler er relevante for vikarer.

Indklagede har for så vidt angår klagers påstand 2 særligt anført, at G4S ikke er rette sagsøgte. Det er vikarbureauet, der er pligtsubjekt. Klager har ikke opgjort et eventuelt tab og har heller ikke rejst krav om betaling over for vikarbureauet. Der er ikke i sagen fremlagt oplysninger om, hvorvidt vikarerne ud fra en helhedsbedømmelse overhovedet har lidt et tab.

7. Opmandens begrundelse og resultat

7.1. Klagers påstand 1

7.1.1. Afgrænsning mv.

Klagers påstand 1 er ikke alene rettet mod G4S Security Services A/S, men mod alle medlemsvirksomheder, der er omfattet af alarm- og elektrikeroverenskomsten. Klager ønsker således generelt – og ikke kun i forhold til G4S – at få fastslået, at overenskomsten omfatter indlejede vikarer med arbejde inden for overenskomstens faglige anvendelsesområde.

Det er ikke blot selve alarm- og elektrikeroverenskomsten, som efter klagers opfattelse generelt skal anvendes på indlejede vikarer, men også ”indgåede lokalaf-taler”. Under hensyn til den præcisering til de lokalaf-taler, der er relevante for indlejede vikarer, som klager har foretaget under skriftvekslingen og proceduren, finder jeg, at påstand 1 ikke er så bredt formuleret, at den allerede af den grund ikke kan tages til følge.¹

Klagers påstand 1 angår ”indlejede vikarer”. Som sagen er forelagt, herunder navnlig under hensyn til, at sagen har sin baggrund i de vikarer, som G4S har brugt, lægger jeg til grund, at der med udtrykket ”indlejede vikarer” sigtes til vi-karer udsendt af et vikarbureau som defineret i vikarlovens § 2, nr. 1 og 2.² Det er således vikarer i vikarlovens forstand, som min vurdering af parternes tvist er fo-kuseret på.

7.1.2. Vurdering

Alarm- og elektrikeroverenskomsten indeholder ikke udtrykkelige regler om vika- rer, og det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at parterne ikke har haft en fælles forudsætning om, at vikarer er omfattet af overenskomsten. Der er heller ikke grundlag for at fastslå, at overenskomsten er blevet praktiseret på den måde, at den omfatter vikarer. Der er i øvrigt ikke konkrete holdepunkter for, at overens- komsten omfatter vikarer.

Alarm- og elektrikeroverenskomsten er ubestridt en områdeoverenskomst, men efter min mening indebærer dette ikke i sig selv, at overenskomsten skal fortolkes således, at den finder anvendelse på vikarer. Det skyldes, at en vikar, der er indle- jet fra et vikarbureau, har den formelle ansættelsesmæssige tilknytning til burea- uet. Det er derfor bureauet, som over for vikaren hæfter for ydelserne i henhold til

---

¹At give klager medhold i påstand 1, udelukker imidlertid ikke, at der (f.eks. i forbindelse med opgørelsen af et eventuelt krav mod G4S) kan opstå tvist mellem parterne om, hvorvidt en lokalaf-tale er relevant for vikarer. Denne tvist må afgøres på det tidspunkt, hvor den måtte blive aktuelt.

²Efter vikarlovens § 2, nr. 1, defineres et vikarbureau som en fysisk eller juridisk person, som indgår en arbejdsaftale eller et ansættelsesforhold med vikarer med henblik på at udsende dem til brugervirksomheder for midlertidigt at udføre arbejdsopgaver under disses tilsyn og ledelse. Efter § 2, nr. 2, defineres en vikar som en lønmodtager, som har indgået en arbejdsaftale eller et ansættelsesforhold med et vikarbureau med det formål at blive udsendt til en brugervirksomhed for midlertidigt at udføre arbejdsopgaver un- der dennes tilsyn og ledelse.

de ansættelsesretlige regler (løn, feriebetaling, sygebetaling osv.). Kun i relationer, hvor ansættelsens særlige natur tilsiger, at brugervirksomheden må opfylde arbejdsgiverforpligtelserne, er ordningen en anden. Det gælder med hensyn til ledelsesretten under arbejdets udførelse på brugervirksomheden og i øvrigt med hensyn til f.eks. opfyldelsen af de arbejdsmiljømæssige forpligtelser.³ I overensstemmelse hermed har opmanden i en faglig voldgiftskendelse af 3. august 2005 i TDC-sagen om industriens funktionæroverenskomst givet udtryk for, at det må anses for en almen overenskomstforudsætning, at en kollektiv overenskomst angår forholdet mellem en virksomhed og *dennes* lønmodtagere, jf. tilsvarende faglig voldgiftskendelse af 12. juli 2010 i sag FV2009.0213 om kantineoverenskomsten.

Det er ikke godtgjort – heller ikke ved det, som er oplyst om brugen af vikarer hos G4S – at der ud fra generelle omgængelssynspunkter er behov for at lade alarm- og elektrikeroverenskomsten finde anvendelse på vikarer.

Det bemærkes herved, at vikarloven, der trådte i kraft den 1. juli 2013, har indført en beskyttelse af vikarer. Det følger af vikarlovens § 3, stk. 1, at hvis vikarbureauet ikke er omfattet af en overenskomst, der opfylder betingelserne i § 3, stk. 5, skal vikarbureauet sikre, at vikarerne har de rettigheder vedrørende aflønning mv., som i medfør af bl.a. kollektiv overenskomst gælder for brugervirksomheden.⁴ Er vikarbureauet omfattet af en overenskomst, der opfylder betingelserne i § 3, stk. 5, gælder ligebehandlingsprincippet i § 3, stk. 1, ikke.⁵ Lovgivningsmagten har således – i overensstemmelse med det, som arbejdsmarkedets parter har ønsket⁶ –

---

³Se endvidere vikarlovens kapitel 3 om brugervirksomhedens forpligtelser over for vikarer.

⁴Det fremgår af § 3, stk. 1, at vikarbureauet skal sikre, at vikaren under dennes udsendelse til en brugervirksomhed, for så vidt angår arbejdstidens længde, overarbejde, pauser, hvileperioder, natarbejde, ferie, helligdage og aflønning, mindst har vilkår svarende til, hvad der ville have været gældende i medfør af lovgivning, kollektive overenskomster eller andre bindende generelle bestemmelser, hvis vikaren havde været ansat direkte af brugervirksomheden til udførelse af samme arbejdsopgave.

⁵Bestemmelsen i § 3, stk. 5, indebærer, at ligebehandlingsprincippet i § 3, stk. 1, ikke gælder, hvis vikarbureauet omfattes af eller har tiltrådt en kollektiv overenskomst, som er indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område, hvorved den generelle beskyttelse af vikarer respekteres.

⁶Jf. bl.a. brev af 18. februar 2013 fra CO-industri og DI til DA og LO og brev af 19. marts 2013 fra DA og LO til CO-industri og DI. I brevet af 18. februar 2013 hedder det bl.a.:

”Parterne er enige om, at alle vikarer, som er omfattet af en overenskomst indgået af de mest repræsentative parter i Danmark, og som gælder på hele det danske område, er sikret en passende beskyttelse af

fundet, at vikarerne i så fald gennem den overenskomst, som vikarbureauet er omfattet af, får tilstrækkelig beskyttelse, selv om vikarenes ansættelsesmæssige forhold ikke fuldstændigt svarer til det, som gælder for brugervirksomhedens egne ansatte. I lyset heraf må behovet for i dag⁷ – ud fra hensynet til den generelle omgælsesrisiko – at fortolke en brugervirksomheds områdeoverenskomst således, at den omfatter vikarer, efter min mening anses for betydeligt reduceret. Præjudikatsværdien af de afgørelser, der forud for vikarlovens ikrafttræden har fastslået, at en brugervirksomheds overenskomst ud fra bl.a. hensynet til den generelle omgælsesrisiko finder anvendelse på vikarer, er således begrænset i dag.⁸

På den anførte baggrund finder jeg, at alarm- og elektrikeroverenskomsten ikke generelt gælder for vikarer som påstået af klager. Indklagedes påstand om frifindelse tages derfor til følge.

Jeg har herefter ikke anledning til at tage stilling til, hvordan konflikten mellem to kolliderende overenskomster, der er indgået med samme forbund på arbejdstager-siden, i givet fald skulle løses. Dette spørgsmål kunne ellers blive aktuelt, idet G4S har tiltrådt alarm- og elektrikeroverenskomsten, mens vikarbureauet Viktech

---

deres arbejds- og ansættelsesvilkår, jf. vikardirektivets artikel 5, stk. 3. Tilsvarende gælder vikarer omfattet af en tiltrædelse til en sådan overenskomst eller anden overenskomst indgået med de mest repræsentative lønmodtagerorganisationer som part, for eksempel en virksomhedsoverenskomst. Derfor bør vikarbureauer, hvis vikarer udfører arbejde dækket af en sådanne overenskomst, ikke omfattes af implementeringen af ligebehandlingsprincippet i en kommende vikarlov. Det vil sige, at vikarbureauet og deres vikarer enten er omfattet af en overenskomst af den nævnte karakter, men ikke en kommende vikarlov, eller omvendt. Ovenstående ændrer ikke på den eksisterende fagretlige praksis angående områdeoverenskomsters anvendelse på vikarer.”

I brevet af 19. marts 2013 hedder det bl.a.:

”DA og LO kan med tilfredshed konstatere, at brevet har bidraget til at tilvejebringe en implementeringsmodel, som både lønmodtager- og arbejdsgiverside kan bakke op om. ... På den baggrund støtter DA og LO det lovudkast, som regeringen har valgt at sende i høring med henblik på fremsættelse i Folketinget.”

⁷Det skal præciseres, at vikarloven ikke fører til ændringer, hvis det inden dens ikrafttræden er afgjort (f.eks. ved en faglig voldgiftskendelse), at brugervirksomhedens overenskomst omfatter vikarer, jf. faglig voldgiftskendelse af 13. august 2015 (FV2015.0004). Dette er ikke tilfældet for så vidt angår alarm- og elektrikeroverenskomsten.

⁸Bravida-afgørelsen om elektrikeroverenskomsten, kendelse af 9. juli 2007 i Promecon-sagen om VVS-overenskomsten og tilkendegivelse af 26. juli 2011 i FV2010.0239 om overenskomsten for gartneri og planteskole.

har tiltrådt elektrikeroverenskomsten. Begge overenskomster er indgået med Dansk EI-Forbund på arbejdstagersiden.

7.2. Klagers påstand 2

Som nævnt i afsnit 2 er klagers påstand 2 kun aktuel, hvis der gives klager medhold i påstand 1.

Da klager ikke har fået medhold i påstand 1, tages indklagedes påstand om frifindelse til følge.

Det tilføjes, at jeg efter bevisførelsen ikke har grundlag for at fastslå, at G4S ved anvendelsen af vikarer har omgået alarm- og elektrikeroverenskomsten, således at der af den grund er belæg for at lade overenskomsten finde anvendelse på alle de vikarer, som har været beskæftiget hos G4S. Jeg lægger således efter bevisførelsen, herunder forklaringerne, til grund, at vikarerne hos G4S har udgjort en ubetydelig del i forhold til antallet af medarbejdere på alarmområdet (op til 16 vikarer i forhold til ca. 400 medarbejdere), og at vikarer er anvendt, når det har været driftsmæssigt begrundet. I øvrigt er Viktech, hvorfra G4S har lejet vikarer, som nævnt omfattet af elektrikeroverenskomsten, således at vikarerne herved er sikret arbejdsvilkår, herunder aflønning, som Dansk EI-Forbund har fundet acceptable.

Jeg har herefter ikke anledning til at tage stilling til, om klagers påstand 2, sådan som den er formuleret, i givet fald – mod indklagedes protest – ville kunne tages til følge. Påstand 2 forudsætter, at vikarerne har et lidt et tab, men der er ikke nogen opgørelse over tabet eller nogen angivelse af, hvordan tabet skal opgøres.

7.3. Konklusion

Indklagede, DI Overenskomst II v/DI på egne vegne og for G4S, frifindes.

Thi bestemmes:

DI Overenskomst II v/DI på egne vegne og for G4S Security Services A/S frifindes.

Hver part skal bære egne omkostninger ved sagens behandling og skal betale halvdelen af opmandens honorar.

København, den 17. februar 2016

Oliver Talevski